

v, 494a28).

En conclusió l'etimologia de A) és el ll. *TIGILLUM*, mentre que B) provingué essencialment del mateix origen que l'it. *tassello* «pezzetto che si mette per commettitura o ripieno», ant. «pezzo di panno che attaccan sotto il bavero», fr. *tasseau* «petit morceau de bois qui soutient l'extrémité d'un tablette» [S. XII], oc. mod. *tassèu* «grosse pièce mal mise», «morceau de cuir qu'on ajoute au talon d'un soulier», «lòpin». O sigui de la superposició del ll. *TAXILLUS* 'petit dau', 'cub petit', amb *TESSELLA* 'quadret', 'peça de marqueteria', 'dau': *TAXILLUS* explica la terminació masculina i la inicial *ta-*, mentre que la *-ss-* i no *-jss-* del fr. i l'oc. corresponen a *TESSELLA* i el significat s'acosta menys a aquest que a aquell, veg. *REW*, 8620, 8732; Bloch, s. v. *tasseau*.

En el català *teixell* sembla reaparèixer la *-x-* de *TAXILLUS*, si bé hi pogué contribuir, i no pas poc, la influència de *teggell* *TIGILLUM*. Avui usen *+teggell* (*təzél*) els enquadernadors, bibliotecaris i bibliòlegs (el recordo, p. ex., de Jordi Rubió, 1927 ---) per designar els llistons de material bo, no gaire preciós, posats al dors dels llibres, dossiers, enquadernacions etc., per reforçar-lo i sovint com a suport de les etiquetes dels títols, acc. oblidada per *AlcM*, *DAG*. (*DFA*. no porta cap forma del mot); en aquest sentit hi ha hagut refusió completa de l'antic *teixell* amb *teggell*. *Teggell* sento encara als bons relligadors de Bna. (1986).

Com que aquest era diminutiu llatí de *TIGNUM*, segons el sistema de la fonètica arcaica ll. —*TIGN-LO-* > *TIGL-LO-* > *tigillum*—, aquest serà el bon lloc per tractar dels descendents de *TIGNUM*. En català, però, aquest mot no ha persistit més que en *NLL* o pre-topònims, i en algunes supervivències locals: el seu domini viu en romànic és en els dialectes occitans i castellans (especialment els d'Aragó). Ja n'hem dit tot l'essencial en l'article *destinya*, i remetem al *DCEC/DECH TINADA* i *Voc. Ar.*, s. v. *teyát* i n. 2. En català degué sobreviure sobretot en el Maestrat, en el derivat *+tenyada*. Un doc. de Xodos de 1608 (llegit allí 1961) posa les afrontacions «al pas que baixa de la *Teñadeta*»; en terme d'Atzeneta hi ha un *mas la teyadéta* entre els tossals de la Nevera i d'Àndreva; a la Mata de Morella vaig sentir *una tiyáda*, encara viu, per 'una pallissa' (1961), però això només continua des d'allà en domini aragonès, p. ex. *Las Tiñadas* veïnat de Cantavella (*IGC*, full 544, 40° 33' × 3° 18').

El primitiu *tiña* és molt viu a tot el N. d'Aragó: «cobertizo» a Binéfar (*Coll Alt.*), i el trobo en part com a apel·latiu, en part com a genèric toponímic, a tota l'alta vall del r. Aragon, amb el sentit 'espècie de bordeta, també usada com a corral': «*La Pieta* era una *tiña*» Larrosa, «aquella *tiña*» (—?) — una choza) a Izoz de Garcipollera, «a *tiña* de Casasús» a Acumuer, i molts grups de genèric + *NL* (com *Las Tiñas del Pueyo*, *La Tiña 'Spinalbieto*) a Larrosa, Acumuer i Aragó del Solano (1966). En oc. ant. *tenb* fou més viu, sobretot a Gascunya, on Delpit ho tradueix per «poures, bois de charpente»: en un doc. girondí de 1232 del procés verbal sobre «exactions des baillis du Roi

dans l'Entre-deux-Mers»: «cum lo --- sottzenescaut ha amic a Bordeu --- li mesquinx laboradors son compellit portar los *teynbs* dels hostaus ['cases'], et las taulas e los leyhns, au ffuc, amb los carretz dels beus ['bous']» (*Docs. des Archives de la Gironde*, III, 121).

Un *NL* arcaic és *Tinyapotra* paratge dels boscos pallaresos (Espot) < *TIGNA PŪTRĪA* 'biguetes consumides, putrescents', servat quasi intacte des del ll. clàssic en el plural neutre. Un *+tinyal* sembla haver existit en ross. designant un envà o part d'un dic a la Salanca, car trobo *tiyal* en un doc. citat per l'*InvLC* amb referència al Bordígol (*E. T. C.* I, 190). *TIGNA* va restar en part en forma mig-sàvia *teina*, no sols en parlars del NE. de Castella (Sòria *taina* «cobertizo para el ganado», *DECH* v, 493b41), que pot haver influït en el ross. *teina* variant de *TAINA*.

DERIV.: *Teggella*. *Teggellada*. *Teggellar* (però no com diu Bulbena confonent-ho amb *TEGINAT*). *Enteggellar*; *enteggellat*.

¹ Potser ajudant-hi els sinònims *trebol*, *tronat*, *tenyat* o *tinya*, però en tot cas no és derivat diminutiu d'aquest, com pensà Krüger, esgarriat pel pessim llibret gramatical de Griera, car no hi ha hagut mai cap parlar català on *γ* s'hagi convertit en *y*, i l'espècie ràdica grafia tipus *ayel* que es troba bastant en cat. ant. no fou mai res més que una grafia imperfecta, igual que *ferer* per *ferer* o *empaxar* per *empaxar*.

TEGINAT, 'sostre, trespol de damunt', derivat de **tagin* 'espècie de perol o cassoleta', que prové del gr. *τάγγων* 'paella', i es conserva encara en la forma *tangi*; aplicat aquest als espais còncaus que queden entre les bigues del sostre, *teginat* n'és derivat romànic com a nom col·lectiu de tota la coberta, també anomenada *enteixinat*, en forma un poc més alterada, quan aquesta té la forma més artitzada d'un conjunt de motlures de relleu poligonal; el mot grec (que va passar també a l'àrab) ens degué arribar per via europea, i en part s'ha alterat com *traginat* per influència d'altres mots, sobretot el sinònim *TRESPOL*. □ 1.ª doc.: *traginat* i *taginat* tots dos des de fi S. XIII o c. 1300.

«Setze fuylls de lor preseren, / meten-ne tres en cascun peu / d'<aq>el lit, qui era seu / --- / Ara s'és l'infant adormit, / axí com se sol, en son lit, / --- / al maytí com se despertà, / garda dessà, <gard>e deylà, / gard[a] 'en terra ç al *traginat*, / e dix — Bé son mereveylat / --- / aquest lit meu <co> s'és alsat, / o *l'traginat* s'és abaxat», *Set Savis*, vv. 313, 318.

La forma més pura i pròxima a l'ètimon, *taginat* és la que es deu trobar en l'*Ordonament* de 1306 del *Bosc de Perellós* que «feren los cònsols e ls proomes de Perpenyá ---: que negú hom no gaus taylar ni ramar --- dels ditz boschs ---, exceptat tant solament, que homes d'Òpol o de Pereylós pusquen taylar e penre màncs, dentals e autres asines, d'aper e *taginatx*, a lur ús, on que les troben, en la tayla que serà adordonada per fer l'ayn». ¹ «La vespra de Nadal --- dix: — Jo vull menjar d'esta carn, a deshonra de la festa que anuit és e demà serà—. E al primer bocí que's mès en la boca, venc-li en vision un hom tan gran, que tocava